

ADVIES

CRB 2014-0920

**Ontwerp van integratie van de Raad voor het Verbruik,
de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen en
de Commissie voor Milieu-etikettering en
Milieureclame in de Centrale Raad
voor het Bedrijfsleven**

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

**Advies over een ontwerp van integratie van de Raad voor het Verbruik,
de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen en de Commissie voor
Milieu-etikettering en Milieureclame in de Centrale Raad voor het
Bedrijfsleven**

**Brussel
21.05.2014**

Inbehandelingneming

Bij brief van 25 maart 2014 heeft Vice-Eerste Minister en Minister van Economie, Consumenten en Noordzee, de heer Johan Vande Lanotte, de raad in de onderstaande bewoordingen om advies gevraagd:

" Mijnheer de Voorzitter,

Artikel XIII.17 van het Wetboek van economisch recht schrijft voor dat de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de raadgevende commissies die als bevoegdheid hebben het uitbrengen van adviezen met algemene draagwijdte betreffende economische aangelegenheden kan integreren binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, onder de vorm van een bijzondere raadgevende commissie als bedoeld in de artikelen XIII.6 tot XIII.16, na advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en van de betrokken raadgevende commissie."

In toepassing van die bepaling wil ik u verzoeken mij binnen de zestig dagen het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven betreffende de integratie van de Raad voor het Verbruik, van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen en van de Commissie voor Milieu-etikettering en Milieureclame in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven te bezorgen.

..."

De subcommissie Wetboek economisch recht - boek XIII Overleg werd belast met het opstellen van een ontwerpadvies en is daartoe bijeengekomen op 9 mei 2014.

Het advies werd op 21 mei 2014 voorgelegd aan de plenaire vergadering, die het unaniem heeft goedgekeurd.

Inleiding

Het boek XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht is gewijd aan het overleg tussen de overheid en de economische actoren enerzijds en aan het gestructureerde overleg tussen de economische actoren onderling anderzijds. Het vertrekt van de vaststelling dat er in de loop der jaren een wildgroei van overlegorganen en commissies is ontstaan, die adviezen verlenen en het economische beslissingsproces voorbereiden. Om hieraan tegemoet te komen en om de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever met de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven in ere te herstellen, heeft boek XIII tot doel de economische adviesorganen onder een gemeenschappelijke koepel, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, te brengen, in de vorm van bijzondere raadgevende commissies. Deze hervorming moet onder meer leiden tot een doorzichtiger institutioneel landschap, een grotere draagwijdte van de verstrekte adviezen, een efficiënte inzet van middelen en een administratieve vereenvoudiging.

Artikel XIII.17 schrijft voor dat de Koning, bij een in ministerraad overlegd koninklijk besluit, bestaande adviesorganen, die adviezen uitbrengen met algemene draagwijdte betreffende economische aangelegenheden, kan integreren binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven onder de vorm van bijzondere raadgevende commissies, en dit na advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en van de betrokken raadgevende commissie.

In de memorie van toelichting werd een niet-limitatieve lijst van 11 adviesorganen opgenomen, die onder de gemeenschappelijke koepel van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven gebracht kunnen worden. Hierin zijn onder meer de Raad voor het Verbruik, de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen en de Commissie voor Milieu-etikettering en Milieureclame opgenomen. In een eerste fase wordt het advies van de CRB en van deze adviesorganen gevraagd over hun integratie binnen de CRB.

De Raad voor het Verbruik werd opgericht door een koninklijk besluit van 20 februari 1964 en heeft als belangrijkste opdracht adviezen uit te brengen over consumptie en bescherming van de consument. Dit gebeurt op verzoek van zijn voogdijminister maar ook van andere ministers en van het parlement. Hij kan ook adviezen op eigen initiatief uitbrengen. Hij is paritair samengesteld uit 13 representatieve leden die de verbruikers vertegenwoordigen en 13 representatieve leden van de beroepsverenigingen die de productie, de distributie, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen. De rol en de bevoegdheden van de Raad werden versterkt door de twee in zijn schoot opgerichte, specifieke commissies: de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen en de Commissie voor Milieu-etikettering en Milieureclame.

De Commissie voor Onrechtmatige Bedingen is een adviesorgaan waarvan de oprichting en de bevoegdheden vastgelegd zijn in artikel 77 en 78 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming (de vroegere wet op de handelspraktijken). Haar samenstelling en werking is vastgelegd bij koninklijk besluit van 26 november 1993. Haar hoofdplicht bestaat in het geven van adviezen en aanbevelingen omtrent bedingen en voorwaarden in overeenkomsten gesloten tussen verkopers en consumenten. De Commissie is paritair samengesteld uit 6 representatieve leden die de verbruikers vertegenwoordigen en 6 representatieve leden van de beroepsverenigingen die de productie, de distributie, de middenstand, de landbouw en de vrije beroepen vertegenwoordigen. Daarnaast maken 4 permanente deskundige leden deel uit van de Commissie omwille van hun deskundigheid op dit specifieke domein, en zijn de voorzitter en de ondervoorzitter leden van de rechterlijke macht.

In toepassing van artikel 29 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument werd bij koninklijk besluit van 13 januari 1995, binnen de Raad voor het Verbruik, een Commissie voor Milieuetikettering en Milieureclame opgericht. De doelstelling ervan is adviezen uit te brengen en aanbevelingen te doen over de reclame en etikettering, die betrekking hebben op de milieueffecten, en over de uitwerking van een code voor milieureclame. De Commissie is paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties en de organisaties ter bescherming van het milieu enerzijds en uit vertegenwoordigers van de producenten, de distributeurs, de landbouw, de middenstand en de beroepsmiddens van de reclame anderzijds. De Commissie is echter niet meer actief sinds 2003.

ADVIES

1 Algemene beschouwingen

De raad steunt ten volle de nagestreefde doelstelling van boek XIII van het Wetboek van economisch recht om de wildgroei aan economische adviesorganen tegen te gaan en neemt er akte van dat, om deze doelstelling te bereiken, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven als de gemeenschappelijke koepel wordt beschouwd waaronder de economische adviesorganen als bijzondere raadgevende commissies worden geplaatst. De raad herinnert eraan dat deze doelstelling ook reeds ten grondslag lag aan de wet van 1948, maar dat de wetgever in de loop der jaren zich hieraan niet gehouden heeft. De raad hoopt bijgevolg dat boek XIII ook in de toekomst nageleefd wordt en dat, vooraleer over te gaan tot het eventueel oprichten van nieuwe economische adviesorganen, de in boek XIII uitgewerkte structuur in gedachten wordt gehouden.

De raad is van mening dat deze nieuwe structuur tot een efficiëntere inzet van de middelen en tot een aanzienlijke rationalisatie kan leiden. Als voorbeelden kunnen de mogelijkheid om gemeenschappelijke hoorzittingen te organiseren of om eventueel gemeenschappelijke adviezen uit te brengen worden vermeld. De raad is aldus voorstander van de integratie van de adviesorganen die het voorwerp van de adviesvraag uitmaken, onder de voorwaarden die in dit advies worden vermeld. Wat betreft de werkzaamheden van de Raad voor het Verbruik is nu reeds een zekere overlapping met de werkzaamheden van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven merkbaar, bijvoorbeeld inzake productnormen. Gelet op het feit dat de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen binnen de schoot van de Raad voor het Verbruik werd opgericht, lijkt een integratie onder de koepel van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven een logisch gevolg. Wat betreft de Commissie voor Milieu-etikettering en milieureclame, eveneens opgericht binnen de Raad voor het Verbruik, stelt de raad vast dat deze commissie niet meer actief is sinds 2003.

De raad is er zich van bewust dat elk adviesorgaan zijn eigen samenstelling, werking en bevoegdheden heeft, en dat het advies van een van deze adviesorganen soms expliciet voorzien is in bepaalde regelgeving. Bij de integratie dient dan ook het nodige respect aan de dag te worden gelegd voor ieders specificiteit, met inbegrip van die van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Zo voorziet Artikel XIII.21 van het wetboek reeds dat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de bijzondere raadgevende commissies hun bevoegdheden met de ruimste zelfstandigheid uitoefenen, binnen de grenzen van wat bepaald is in boek XIII. Voor het goed functioneren van de nieuwe structuur is het volgens de raad cruciaal dat de samenwerking tussen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de bijzondere raadgevende commissies op een zo efficiënt mogelijke manier verloopt. Daartoe zijn regelmatige contacten tussen de voorzitter en de secretaris van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de voorzitters van de bijzondere raadgevende commissies noodzakelijk, zoals voorzien in artikel XIII.21 van het wetboek. In dezelfde lijn acht de raad het belangrijk dat ook reeds voorafgaandelijk overleg wordt gepleegd om een vlotte integratie voor te bereiden, en om zoveel als mogelijk rekening te houden met de bekommernissen van de betrokken adviesorganen.

2 Behandeling van de adviesaanvraag

Artikel XIII.20 §1 van het Wetboek van economisch recht bepaalt dat elke adviesaanvraag van een overheidsinstantie waarvoor de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven of een in haar schoot opgerichte bijzondere raadgevende commissie bevoegd is, ingediend wordt bij het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Het is de voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven die, op voorstel van de secretaris, het verzoek tot advies overmaakt aan de bevoegde bijzondere raadgevende commissie of commissies. Hoewel artikel XIII.20 het niet voorschrijft, acht de raad het aangewezen om, voor wat betreft de toekenning van adviesaanvragen aan een of meerdere bijzondere raadgevende commissies, de voorzitters van de bijzondere raadgevende commissies te betrekken bij de keuze. Hiertoe zou een efficiënte procedure uitgewerkt kunnen worden in het huishoudelijk reglement van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, na raadpleging van de betrokken organen over dat punt.

Artikel XIII.20 §2 bepaalt verder dat, als aan meerdere bijzondere raadgevende commissies een vraag wordt voorgelegd over eenzelfde onderwerp, de adviezen van de bijzondere raadgevende commissies opgenomen worden in een globaal advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. In een dergelijk geval acht de raad het noodzakelijk dat de verschillende adviezen integraal worden opgenomen in het globale advies, zodat rekening kan worden gehouden met de specifieke standpunten van de verschillende raadgevende organen.

Volgens artikel XIII.20 §3 moet de overheidsinstantie die om een advies verzoekt, in de aanvraag een termijn bepalen waarbinnen het advies moet worden uitgebracht, met een minimum van één maand, tenzij in geval van gemotiveerde hoogdringendheid. Indien de termijn verstreken is en geen advies is verstrekt, is het advies niet meer vereist. In zijn advies van 27 maart 2013¹ heeft de raad reeds gewezen op het feit dat een minimumtermijn van één maand te kort is om de leden de gelegenheid te geven hun respectieve organisaties te raadplegen, een grondige analyse te verrichten van de diverse elementen in de adviesvraag en aldus een daadwerkelijk overleg mogelijk te maken. Bovendien heeft elk adviesorgaan een interne procedure voor het behandelen van een adviesvraag in werkgroepen, commissies, subcommissies, ... en voor het goedkeuren van ontwerpadviezen. De raad vreest dat de nieuwe koepelstructuur het uitbrengen van adviezen binnen de door de overheidsinstantie opgelegde termijn nog moeilijker zal maken indien de interne procedures van de bijzondere raadgevende commissies en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven niet zoveel mogelijk op elkaar afgestemd zullen worden. De raad pleit ook hier voor het uitwerken van een efficiënte, gestroomlijnde procedure in het huishoudelijk reglement van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de bijzondere raadgevende commissies.

3 Secretariaat

Artikel XIII.13 bepaalt dat, bij ontstentenis van bijzondere regels in de oprichtingsakte of -aktes van een bijzondere raadgevende commissie, het secretariaat wordt waargenomen door het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. De raad is van oordeel dat, voor de adviesorganen waarvoor een wetenschappelijk-technisch secretariaat bestaat, de expertise van dit gespecialiseerde secretariaat behouden moet blijven.

¹ CRB 2013-0435, Advies over het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht: <http://www.ccecrb.fgov.be/txt/nl/doc13-435.pdf>

Dit is onder meer het geval bij de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen. Het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven zou hierbij aanvullend het administratief en consultatief secretariaat van deze bijzondere raadgevende commissies kunnen vervullen. De raad is van oordeel dat hiervoor overleg nodig is tussen de secretariaten om de praktische aspecten te regelen, zoals de verslagen van de vergaderingen, uitnodigingen,... Zo zou het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven kunnen instaan voor het opstellen van de adviezen van de Raad voor het Verbruik. Aangezien dit een uitbreiding van het takenpakket van het secretariaat met zich meebrengt, is de raad van oordeel dat minstens één voltijdse equivalent (jurist) aan de personeelsformatie van het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven zou worden toegevoegd.

Om de bijkomende taken en kosten te financieren, zowel qua personeel als qua werkingskosten (verplaatsingskosten, presentiegelden, vergoeding van de voorzitters, organisatie van vergaderingen, ...), moeten volgens de raad bijkomende middelen ter beschikking gesteld worden van het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Wat betreft de verplaatsingskosten, presentiegelden, vergoeding van de voorzitters,... vraagt de raad dat deze, teneinde de gelijkheid te bevorderen, zoveel als mogelijk gelijkgesteld zouden worden aan de bedragen die gelden binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de reeds bestaande bijzondere raadgevende commissies.

De raad drukt tot slot zijn bezorgdheid uit over het lot van de personeelsleden die momenteel het administratief secretariaat van de betrokken adviesorganen uitvoeren. Gelet op het feit dat deze personen administratief tot de fod Economie behoren, vraagt de raad dat de fod Economie voor hen een oplossing zou uitwerken.

Woonden, onder het voorzitterschap van de heer R. TOLLET, voorzitter van de Raad, de plenaire vergadering van 21 mei 2014, bij:

Lid benoemd op voorstel van de representatieve organisaties van de industrie en van het bank- en verzekeringswezen:

de heer VANCRONENBURG

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de ambachten, de kleine en middelgrote handelsondernemingen en de kleinindustrie vertegenwoordigen:

Mevrouw MATTHEUWS en de heren BORTIER, ISTASSE en VANDORPE

Lid benoemd op voorstel van de landbouworganisaties:

de heer GOTZEN

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de arbeiders vertegenwoordigen:

Algemeen Belgisch Vakverbond : de heer QUINTARD

Algemeen Christelijk Vakverbond: de heer HANSSENS

Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België: mevrouw JONCKHEERE